

Jord- och skogsbruksutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare, 22 § i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket och lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare, 22 § i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket och lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (RP 193/2016 rd): Ärendet har remitterats till jord- och skogsbruksutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Martti Patjas, jord- och skogsbruksministeriet
- lagstiftningsråd Katri Valjakka, jord- och skogsbruksministeriet
- stödchef Vesa Perätalo, Landsbygdsverket.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- lagstiftningsråd Katri Valjakka, jord- och skogsbruksministeriet
- Landsbygdsverket
- Centalförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- ProAgria Keskusten Liitto ry
- Suomen Highland Cattle Club / Highland Cattle Club Finland ry.

Inget yttrande av

- Livsmedelssäkerhetsverket.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare ändras. Enligt förslaget ska ersättning för jordbruksrådgivning som berättigar till ersättning också kunna ges om modernisering av gårdsbruksenheten och om förbättrad konkurrenskraft. Lagens definition av gårdsbruksenhet ska dessutom ändras så att den motsvarar Europeiska unionens gällande lagstiftning, och förutsättningarna för kompensationsersättning preciseras i fråga om innehavet av djur.

Betänkande JsUB 17/2016 rd

I lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket föreslås en ändring för att sänka de ålders- och viktgränser som är en förutsättning för bidrag för slaktade killingar.

För att stödsystemen ska bli enhetligare ändras lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen när det gäller de tillsynspåföljder som bestäms utifrån arealkontroller inom växtproduktion så att de motsvarar liknande tillsynspåföljder i fråga om Europeiska unionens direktstöd. Efter den föreslagna ändringen lindras tillsynspåföljderna för stödmottagarna jämfört med nuläget när det gäller felaktigt uppgivna arealer. Dessutom görs vissa ändringar av teknisk natur.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2017.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Regeringen föreslår att lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare (1360/2014) ändras bland annat så att till följd av en ändring i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020 ska jordbruksrådgivning också kunna ges om modernisering av gårdsbruksenheten och om förbättrad konkurrenskraft. Utskottet anser att i den ekonomiska situation som för närvarande råder inom jordbruket är utvidgningen av jordbruksrådgivningen till dessa områden en ytterst behövlig och brådskande ändring. Rådgivningen bör inbegripa kartläggning av gårdsspecifika behov och av möjligheterna att utveckla gårdsbruksenheten. I samband med rådgivningen bör också till exempel gårdsbruksenhetens lönsamhet, alternativ för diversifiering av jordbruket, investeringsalternativ för jordbruket och eventuella finansieringsplaner analyseras. Särskilt rådgivning i anslutning till finansieringsplaner behövs i jordbrukens nuvarande, exceptionellt svåra ekonomiska läge. Dessutom vill utskottet betona behovet av att välja nya rådgivare på bredare bas till systemet för jordbruksrådgivning än bara den nu aktuella rådgivningen om modernisering av gårdsbruksenheten och om förbättrad konkurrenskraft.

Propositionen föreslår att lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket (193/2013) ändras i fråga om får- och getbidrag så att bidrag för slaktade killingar kan beviljas utifrån till djurregistret anmälda slakter av högst tolv månader gamla killingar med en slaktvikt på minst tio kilogram. Utskottet ser det som viktigt att de föreslagna villkoren för stöd förenklas och att överlappningen mellan definitionerna av killning och honget undanröjs. Genom att sänka den övre åldersgränsen för slaktkillingar till högst tolv månader kan man minska på de kostnader som orsakas av att avlägsna TSE-riskmaterial i samband med slakten och som annars sänker det redovisningspris som betalas till producenten.

För att stödsystemen ska bli enhetligare föreslås lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) i propositionen bli ändrad när det gäller de tillsynspåföljder som bestäms utifrån arealkontroller inom växtproduktion så att de motsvarar liknande tillsynspåföljder i fråga om Europeiska unionens direktstöd. Trots att de nationella arealstöden under innevarande årtusende kännbart har minskat i betydelse, anser utskottet det ytterst viktigt att bestämmelserna förenhetligas. Utskottet fäster särskild uppmärksamhet vid att efter den föreslagna ändringen lindras tillsynspåföljderna för stödmottagarna jämfört med nuläget när det gäller felaktigt uppgivna arealer. Särskilt sanktionskumulation bör förhindras. Utöver ändringen av tillsynspåföljderna görs vissa ändringar av teknisk karaktär i lagen.

Betänkande JsUB 17/2016 rd

I fråga om att förenhetliga stöden konstaterar utskottet också att de nationella stöden och EU-stöden för nötboskap måste främja aktiv köttproduktion så att produktionen har goda förutsättningar för att fungera och utvecklas så balanserat som möjligt i alla delar av landet. Villkoren för de stöd som betalas för tjurar gäller på samma sätt alla stödberättigade nötkreatur i samma djurgrupp oavsett ras. En viktig prioritering har varit att nötköttsproducenterna i olika delar av landet ska behandlas så lika som möjligt i fråga om stödvillkoren. Om åldersgränserna inte samordnades i fråga om de nationella stöden i det nordliga stödområdet och EU:s bidrag för nötkreatur, skulle den övre åldersgränsen i det nationella nordliga stödet fortfarande avvika betydligt från den övre åldersgränsen för tjurar i EU:s bidrag för nötkreatur som betalas i hela landet, det vill säga också i det nordliga stödområdet (C-området). På grund av att stödvillkoren har förenhetligats betalas nu stöd till samma belopp för varje stödberättigad tjur som uppföds till minst 20 månaders ålder i samma stödområde, oavsett ras. Utskottet ser det som viktigt att det följs upp vilka konsekvenser de enhetliga stödvillkoren får för olika regioner och olika djurgrupper. Då ska också olika uppfödningssätt beaktas, och vid behov ska åtgärder vidtas för att undanröja olägenheter.

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslagen utan ändringar.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Jord- och skogsbruksutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1—3 i proposition RP 193/2016 rd utan ändringar.

Helsingfors 24.11.2016

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Jari Leppä cent
vice ordförande Reijo Hongisto saf
medlem Markku Eestilä saml
medlem Teuvo Hakkarainen saf
medlem Lasse Hautala cent
medlem Johanna Karimäki gröna
medlem Susanna Koski saml
medlem Jari Myllykoski vänst
medlem Tytti Tuppurainen sd
medlem Harry Wallin sd
ersättare Ari Jalonen saf
ersättare Mikko Kärnä cent.

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius.